

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie z zażalenia **X. Y.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Regionalnej w Lublinie del. do Prokuratury Krajowej

z dnia 18 września 2024 r., sygn. akt [...]

o umorzeniu śledztwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2025 r.

wniosku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jaworznie.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Regionalnej w Lublinie delegowany do Prokuratury Krajowej, po podjęciu czynności na skutek zawiadomienia pochodzącego od X. Y. (sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie), postanowieniem z dnia 18 września 2024 r., sygn. akt [...], na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzył śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień przez Przewodniczącą Wydziału [...] Odwoławczego Sądu Okręgowego w Krakowie w listopadzie 2022 r., polegającego

na próbie bezprawnego wpływania na treść orzeczenia Sądu w sprawie o sygn. IV Ka [...], a także bezprawnego wyznaczenia określonych sędziów do składu orzekającego i działanie w ten sposób na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

X. Y. wniósł na to postanowienie zażalenie, które później kolejnym pismem uzupełnił. Zarządzeniem z dnia 11 października 2024 r. prokurator odmówił przyjęcia zażalenia, uznając, że zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną. X. Y. wniósł na to zarządzenie zażalenie, które z inicjatywy Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 18 grudnia 2024 r., III KO 189/24, na podstawie art. 37 k.p.k. przekazał do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu – Sądowi Rejonowemu Katowice -Wschód w Katowicach. Sąd ten postanowieniem z dnia 6 marca 2025 r., sygn. akt IV Kp 766/24, uwzględnił zażalenie i uchylił zaskarżone zarządzenie. W konsekwencji prokurator żalenie przyjął i nie przychylając się do niego, przekazał je do rozpoznania właściwemu miejscowo Sądowi Rejonowemu dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie. Sprawa została zarejestrowana w Wydziale [...]1 tego Sądu.

Tenże Sąd postanowieniem z dnia 24 lipca 2025 r., sygn. akt II Kp 974/25/S, na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu spoza obszaru właściwości Sądu Apelacyjnego w Krakowie. W uzasadnieniu, wskazując na cel unormowania zawartego w art. 37 k.p.k., zaznaczył, że cyt. „skarżący SSO X. Y. orzeka w Wydziale [...] Odwoławczym Sądu Okręgowego w Krakowie, a SSO X.1 Y.1 wskazywana przez (niego – dopisek SN) jako sprawca przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. jest przewodniczącą tego Wydziału. Wskazani wyżej sędziowie są sędziami Sądu nadrzędnego nad Sądem właściwym, a przedmiotem orzekania są nieprawidłowości przy czynnościach orzeczniczych”. W takim przypadku „dobro wymiaru sprawiedliwości – w aspekcie postrzegania działalności wymiaru sprawiedliwości przez postronnych obserwatorów wymagałoby, ażeby w sprawie nie orzekał nie tylko referent sprawy, ale też i Sąd z obszaru właściwości Sądu Apelacyjnego w Krakowie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie zasługuje na uwzględnienie. Wypada bowiem zgodzić się z tym Sądem, że przepis art. 37 k.p.k. służy przede wszystkim zapobieżeniu niekorzystnej dla wymiaru sprawiedliwości sytuacji, gdy w odbiorze społecznym mogą pojawić się wątpliwości odnośnie do zdolności sądu miejscowo właściwego do obiektywnego rozpoznania danej sprawy. W niniejszej sprawie tego rodzaju wątpliwości mogą zaistnieć, skoro rozstrzygnięciem są zainteresowani sędziowie sądu nadrzędnego nad sądem właściwym do wydania orzeczenia, tym bardziej, że orzekając w pionie karnym, sędziowie ci kontrolują instancyjnie orzeczenia, które zapadają w Wydziale [...]1 Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie. Potwierdził to wcześniej Sąd Najwyższy, gdy sprawę z zażalenia X. Y. na zarządzenie prokuratora o odmowie przyjęcia zażalenia przekazał do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Akcentował przy tym specyfikę sprawy, polegającą na tym, że czyn będący przedmiotem postępowania dotyczy wskazanych w jego opisie nieprawidłowości przy czynnościach orzeczniczych. Celowe będzie wspomnieć, że Sąd Najwyższy niejednokrotnie uznawał za słuszne postąpić po myśli art. 37 k.p.k. w przypadku, gdy rozstrzygnięciem są zainteresowani sędziowie sądu nadrzędnego nad sądem właściwym do rozpoznania sprawy (zob. np. postanowienia: z dnia 4 sierpnia 2005 r., II KO 42/05; z dnia 14 lipca 2006 r., III KO 32/06; z dnia 25 stycznia 2007 r., IV KO 3/07; z dnia 27 maja 2025 r., IV KO 62/25 i in.).

Mając powyższe na uwadze oraz podzielając pogląd Sądu występującego z inicjatywą, że przedmiotowa sprawa powinna zostać rozpoznana przez sąd spoza obszaru właściwości Sądu Apelacyjnego w Krakowie, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]

